בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 33716-10-25 אליהו ואח' נ' בית הגבינות - המעדנייה בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט ערן טאוסיג

המבקשים: **1. דוד אליהו**
2. ירון שמיר
ע"י ב"כ עוה"ד עומרי רוזנברג והראל שלומי

נגד

המשיבות:
1. בית הגבינות - המעדנייה בע"מ
2. בית הגבינות
ע"י נציגן מר איל ארד

החלטה

לפניי בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהגישו המבקשים לפי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "בקשת האישור"), שעניינה בטענה כי המשיבות מפרות באופן שיטתי את החובה להציג את המחיר הכולל על גבי המוצרים הנמכרים על ידיהן, ובטענה כי המוצרים הנמכרים לפי משקל בסניפי המשיבות כוללים את משקל האריזה ולא רק את משקל המוצר נטו, כך שהצרכנים מחויבים גם עבור משקל האריזה, וזאת בניגוד להוראות הדין.

הצדדים

1. המבקש 1, מר דוד אליהו (להלן: "אליהו"), רכש מוצרי מזון מהמשיבה 1. המבקש 2, מר ירון שמיר (להלן: "שמיר"), רכש מוצרים משתי המשיבות.

2. בית הגבינות המעדנייה בע"מ (להלן: "המשיבה 1"), היא בעלת רשת מעדניות בשם "בית הגבינות" לממכר גבינות, סלטים, זיתים וכיו"ב. בית הגבינות ע.מ. (להלן: "המשיבה 2") מפעילה מעדנייה בכפר סבא בשם "בית הגבינות", אשר פועלת תחת מותג המשיבה 1 ומוכרת מוצרים דומים (המשיבות 1-2 יכונו יחד להלן: "המשיבות").

תמצית טענות המבקשים בבקשת האישור

3. אליהו טען כי הגיע ביום 30.6.2025 לסניף של המשיבה 1 ברחוב ניסים אלוני בתל אביב – יפו, ורכש מוצרי מזון אשר נארזו ונשקלו במקום. במהלך הרכישה לא הוצגו מחירים על כלל המוצרים בחנות. לשם הדוגמה הפנה אליהו למקררים בהם יש סלטים שונים אשר לא סומנו עליהם או בסמוך להם המחירים.

4. עוד טען אליהו כי בחשבונית הרכישה (נספח 1 לבקשת האישור) לא צוין דבר על הפחתת משקל אריזת המזון. על־מנת לבדוק אם הוא אכן חויב בגין משקל האריזה כחלק מן התשלום עבור המוצר, אליהו שקל בביתו את מוצרי המזון שרכש ואת האריזות שלהם בנפרד, וגילה כי אכן חויב בגין משקל האריזה (נספח 2 לבקשת האישור). כך לטענתו, בקשר עם גבינה בולגרית שרכש חויב בעבור משקל אריזה של 22 גרם בסכום עודף בסך של 2.178 ₪. באשר לגבינת גאודה חויב בעבור משקל אריזה של 19 גרם בסכום עודף של 2.451 ₪. עבור משקל האריזה של זיתים שרכש שילם לטענתו ביתר סכום של 2.136 ₪. סה"כ שילם אליהו לטענתו סכום עודף של 6.76 ₪.

5. אליהו טען כי ערך בדיקות נוספות בסניפים נוספים של המשיבה 1 ומצא כי מדובר בהתנהלות שיטתית. אליהו הפנה בבקשת האישור לרכישה מיום 6.8.2025, עת רכש זיתים בסניף המשיבה 1 ברמת השרון וחויב לטענתו במשקל אריזת המוצר. כך היה אף בסניף תל אביב – יפו עת רכש גבינה בולגרית וחויב בעבור משקל האריזה.

6. אליהו אף הזמין ביום 13.8.2025 בדיקת מעבדה לצורך שקילת מוצרי המזון שרכש ברשת שמפעילות המשיבות, ולדבריו דו"ח המעבדה (נספח 4 לבקשת האישור) מלמד כי המשיבות מפרות את הדין באופן גורף.

7. אליהו צירף תמונה של דוכני סלטים וגבינות הנמכרים לפי משקל, כאשר לטענתו ניתן לראות כי ישנם מוצרים אשר מחירם לא צוין.

8. שמיר טען כי הגיע ביום 21.7.2025 לסניף בכפר סבא שמפעילה כאמור המשיבה 2, ורכש מספר מוצרים במשקל: תערובת זיתים, גאודה עשבי תיבול ומוס פורל (חשבונית הרכישה צורפה כנספח 2 לבקשת האישור). לטענתו לא הוצגו במהלך הרכישה מחירים על כלל המוצרים בחנות, לרבות במקררי הגבינות ובבר הסלטים.

9. לדברי שמיר, בחשבונית הרכישה לא צוין דבר על הפחתה של משקל אריזות המזון. גם שמיר שקל את המוצרים בביתו וגילה כי אכן חויב גם על משקל האריזות בהתאם למחיר המוצר עצמו. באשר למוס פורל טען שמיר כי שילם עבור האריזה 2.87 ₪, לגבי גבינת הגאודה שילם בעבור האריזה 3.89 ₪ ובעבור תערובת הזיתים שילם על האריזה 5.92 ₪. על כן, נטען כי הסכום הכולל ששילם שמיר ביתר בעבור האריזות עומד על סך של 12.68 ₪ (נספח 6 לבקשת האישור), כאשר מסכום זה יש להפחית הנחה של 2.5 ₪ שקיבל בלי קשר לאריזות, ומכאן שנזקו הנטען של שמיר עומד על סך של 10.18 ₪.

10. ביום 13.8.2025 שמיר ביקר בסניף בית הגבינות ברמת השרון, ורכש מוצרים שונים במשקל ובהם גבינת סלמון, ממרח צזיקי, מיקס זיתים וגבינות (נספח 7 לבקשת

האישור). לטענתו אף הפעם לא הייתה הפחתה של משקל האריזה והוא שילם עבור האריזה לפי מחיר המוצר (נספח 8 לבקשת האישור).

שמיר טען כי אף בסניף רמת השרון לא הוצגו מחירים על כלל המוצרים בחנות, לרבות במקרר הגבינות הגדול.

11. שמיר ערך ביקור אף בסניף הוד השרון ביום 26.9.2025 ורכש מוצרים שונים. גם שם חויב לטענתו במשקל אריזות מוצרי הזיתים שרכש (נספחים 9-10 לבקשת האישור).

12. שמיר טען כי סך החיוב העודף בגין הרכישות שביצע בסניפים השונים עומד על 28.41 ₪ בניכוי 2.5 ₪ הנחה שקיבל בלא קשר לטענות המבקשים בהליך זה (נספח 11 לבקשת האישור). לדבריו, אין מדובר בזוטי דברים אלא בכ-11.5% מסך הרכישות.

13. המבקשים הפנו לביקורות שהופנו כלפי המשיבות באינטרנט בשנים האחרונות, לרבות בטענה כי לא מופיעים מחירים על מוצרים וכי רק בקופה מגלים מהי עלות המוצר.

14. ביום 18.8.2025 בוצעה פנייה מוקדמת מאת בא־כוחו של אליהו, בה הועלו טענות באשר לאי־קיזוז משקל אריזות המוצרים במעדניות (להלן: "הפנייה המוקדמת"). נטען כי מר איל ארד (להלן: "ארד"), שהשיב למכתב מטעם המשיבות והגדיר עצמו "מנהל תפעול וסחר", לא השיב ענייניית למכתב וטען כי מדובר בניסיון לסחיטה (נספח 13 לבקשת האישור).

15. המבקשים הפנו להליך קודם שנוהל נגד המשיבה 1 בעניין סימון מחירים (ת"צ (כפ"ס) 25378-08-22 לוי נ' בית הגבינות – המעדנייה בע"מ), במסגרתו אושרה בקשת הסתלקות מוסכמת, אך לטענתם המשיבה 1 אינה פועלת לפי הוראות ההסדר המוסכם. כן הפנו המבקשים לביקורות שונות שאיתרו במרשתת, לפיהן לא מוצבים מחירים על המוצרים הנמכרים בסניפי המשיבות (נספח 12 לבקשת האישור).

16. המבקשים טענו כי המשיבות מתנהלות בניגוד לחוק, וכי הן מפרות את סעיפים 2, 17א ו-17ב לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן") ואת סעיף 20(ב) לחוק המכר, התשכ"ח-1968.

17. באשר לטענה כי המשיבות אינן מסמנות את מחיר המוצרים, טענו המבקשים כי הן מפרות את סעיף 3(7) לצו הגנת הצרכן (סימון טובין), התשמ"ג-1983 וכן את סעיף 2(א) לצו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון), התשנ"ט-1998 בצירוף עם הוראות ת"י 1145 'סימון מזון ארוז מראש'.

18. כן נטען כי המשיבות הפרו חובה חקוקה על-פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "פקודת הנזיקין"); עשו עושר ולא במשפט כמשמעות הדברים בחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979; עוולו ברשלנות על-פי סעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין; והפרו הסכם מכללא לספק לצרכנים מוצרים בהתאם להוראות החוק.

19. המבקשים ביקשו להגדיר את הקבוצות שבשמן תנוהל התובענה הייצוגית באופן הבא:

> "**קבוצה 1: לקוחות המשיבים, אשר רכשו מהם מוצרי מזון במשקל, מבלי שקוזז משקל האריזה שלהם, במהלך 7 השנים האחרונות ועד למתן פסק דין חלוט בתובענה.**
>
> **קבוצה 2: לקוחות המשיבים, אשר רכשו מהם מוצרי מזון שלא הוצג לגביהם המחיר הכולל, וזאת במהלך 7 השנים האחרונות ועד למתן פסק דין חלוט בתובענה**".

20. המבקשים ביקשו כי בית המשפט יפסוק, בין היתר, את הסעדים הבאים:

א. יקבע כי המשיבות הפרו את הדין ויורה להן לתקן את התנהלותן;

ב. יורה למשיבות לשלם לחברי הקבוצה פיצוי בגין הנזק שנגרם להם, והמוערך בסכום של 2,500,000 ₪;

ג. יפסוק גמול למבקשים ושכר-טרחה לבאי-כוחם ויחייב את המשיבות בתשלום הוצאות משפט.

21. באשר לגובה הנזק הנטען, המבקשים טענו כי הנזק הממוני שנגרם להם עומד על 6.76 ₪ ו-12.68 ₪ (כמפורט לעיל) בגין הפרת החובה שלא לחייב בתשלום בעבור משקל האריזות כחלק מן המוצר הנרכש. באשר לאי-סימון מחירי המוצרים, המבקשים טענו כי נגרם להם נזק ממוני בסך של 5 ₪ ונזק לא ממוני בסך של 5 ₪.

22. הואיל והמבקשים סבורים כי היקף הקבוצה עומד לכל הפחות על עשרות אלפי חברים (לפי הנחת קיומם של 500 לקוחות לכל סניף שמפעילות המשיבות), הם מעריכים כי הנזקים הממוני והלא ממוני עומדים על סך כולל של 2,500,000 ₪.

23. המבקשים הוסיפו וטענו כי התובענה עומדת בתנאי הסף לאישור תובענה כתובענה ייצוגית לפי סעיפים 3, 4 ו-8 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות"). לדבריהם, נושאי התובענה נכללים בעניינים המפורטים בתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות; יש בידיהם עילת תביעה אישית; קיימות שאלות משותפות לחברי הקבוצה, לרבות השאלה אם המשיבות עמדו בחובתן על-פי הוראות הדין לגבי אופן הצגת מחירי המוצרים ולגבי הכללת משקל האריזה במכירת מוצרים לפי משקל; ישנה אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות הללו תוכרענה

לטובת הקבוצה. עוד נטען כי תובענה ייצוגית מהווה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת, נוכח מספרם הרב של חברי הקבוצה, והיקפו הקטן יחסית של הנזק המוערך לכל חבר בקבוצה, וכי אם תתקבל בקשת האישור הדבר יממש את מטרות חוק תובענות ייצוגיות, לרבות מטרת ההרתעה.

המבקשים טענו כי הם ובאי־כוחם ייצגו את הקבוצה בדרך הולמת ובתום לב, כי הם מוכנים ליטול על עצמם את ניהול ההליך וכי לבאי־כוחם ניסיון בניהול תובענות ייצוגיות, ומכאן שעניינם של חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב ובדרך הולמת.

<u>תמצית טענות המשיבות</u>

24. לשיטת המשיבות, אשר מיוצגות בהליך זה על־ידי ארד, שבהתאם לתצהירו משמש כמנהל פיתוח עסקי אצל המשיבות – דין בקשת האישור להידחות.

25. המשיבות, שכללו בתשובתן אף בקשה למחיקת בקשת האישור על הסף, טענו כי דין הבקשה להימחק בהעדר עילה. לטענתן לא הוכח קיומה של עילת תביעה אישית אצל מי מהמבקשים או קיומה של קבוצה וממילא לא קיימת אפשרות סבירה שהשאלות שבמחלוקת יוכרעו לטובת חברי הקבוצה.

26. המשיבות טענו כי המבקשים פועלים בחוסר תום לב, כי הם מבקשים "סדרתיים" ולשם הדוגמה הצביעו על כך שאליהו, שמתגורר באזור אור יהודה, הגיע לסניף תל אביב – יפו במקום לרכוש את המוצרים בחנות סמוכה למקום מגוריו. עוד הלינו המשיבות על כך שפנייה מוקדמת נשלחה מטעם אליהו בלבד ולא מטעם שמיר.

27. לגופן של הטענות שהעלו המבקשים בבקשת האישור, נטען כי המשיבות מקפידות לשקול את האריזה טרם שקילת המוצרים אותם רוכשים הלקוחות. לאחר שקילת האריזה הקופאים לוחצים על כפתור "טרה", כך שהמשקל מפחית את משקל האריזה ומראה את משקל המוצר נטו. לטענתן המבקשים בחרו בכוונה לצלם את המוצרים מזוויות שאינן מציגות את המחירונים ולא צילמו סרטונים שהיה בהם כדי להוכיח כי המשיבות מבצעות הפחתה של משקל האריזה כחוק. כן טענו המשיבות כי על מוצרים שלא נכללים במחירונים מוצג מחיר.

28. המשיבות הוסיפו וטענו כי התקיימה פגישה בין ארד לבין באי־כוח המבקשים ביום 27.8.2025 וכי במסגרתה נמסר כי פניהן של המשיבות מועדות להטמעת תוכנה בקופות בסניפי המשיבות, אשר תפחית את משקל האריזה באופן אוטומטי. כך, לשיטת המשיבות, רק בשל החשש כי בשעת לחץ בסניף ישקלו את המוצר עם האריזה. נטען כי המשיבות החלו לעסוק בכך עוד בטרם נשלחה הפנייה המוקדמת.

29. להפרכת טענת המבקשים בדבר אי־סימון מחירים על־גבי המוצרים או בסמוך אליהם, צורפו תמונות אשר עולה מהן כי מחירי הגבינות מופיעים בדופן החיצונית משמאל של המקרר וכי רשימת מחירי הסלטים, החמוצים וגבינות נוספות מופיעה בחזית הדוכנים. המשיבות טענו כי כאשר המבקשים צילמו בסניפים הם נמנעו בכוונה מלצלם את המחירונים.

30. המשיבות הוסיפו וטענו כי אין למבקשים עילת תביעה אישית. לגבי המבקש 1 נטען בעיקר כי לא די בתמונות שצילם כדי להוכיח כי השקילה מדויקת ולא זויפה על־ידיו. באשר למבקש 2 טענו המשיבות כי הוא אינו אומר אמת וכי הוא צילם את חלקו הימני של מקרר הגבינות, בעוד שניתן לראות את המחירים מודבקים בצידו השמאלי.

המשיבות אף הלינו על הבדיקות שבוצעו במעבדה וטענו, ככל שניתן היה להבין, כי לא צורפו לדו"ח שהופק חשבוניות עבור המוצרים על־מנת להוכיח מהו מקום רכישתם.

31. <u>המבקשים</u> שבו על טענותיהם במסגרת תשובתם לתשובת המשיבות לבקשת האישור וטענו, בין היתר, כי המשיבות הודו להלכה ולמעשה בהפרות של הדין וכי רק בתקופה האחרונה החלו לפעול לתיקון אופן התנהלותן באמצעות התקנת מערכת קופות חדשה. לטענת המבקשים יש לראות בכך הודאת בעל דין שהמשיבות לא פעלו כנדרש.

המבקשים הוסיפו וטענו כי יש לייחס חומרה מיוחדת להתנהלות המשיבות, הואיל והן כבר נתבעו בעבר בגין הפרה דומה, והתנהלותן מלמדת על זלזול מתמשך בהוראות הדין. לדבריהם, גם ככל שהמחירונים שהציגו המשיבות היו תלויים בסניפים, הרי שלא די בהם כדי לעמוד בדרישות הדין, הואיל והדבר מנוגד לאמור בסעיף 17 ב(א) לחוק הגנת הצרכן, על פיו יש להציג את המחיר על גבי המוצרים או על גבי אריזתם, ולתקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), התשנ"א-1991 (להלן בקיצור: "תקנות פרסום מחירים").

<u>דיונים</u>

32. ביום 13.4.2026 התקיים דיון קדם משפט בבקשת האישור ומשלא עלה בידי הצדדים להגיע להסכמות, נקבע דיון לשמיעת עדים בבקשת האישור. בדיון שהתקיים ביום 28.5.2026 (להלן: "הדיון"; פרוטוקול הדיון יכונה להלן: "הפרוטוקול") נשמעו עדי הצדדים – המבקשים ומר ארד. לאחר מכן הוגשו סיכומי הצדדים בכתב.

דיון והכרעה

33. אקדים מסקנה לדיון: לאחר שעיינתי במכלול חומר הראיות בתיק, ולאחר שנתתי את דעתי לעדויות הצדדים ולסיכומיהם, נחה דעתי כי דין הבקשה לאישור התובענה

כתובענה ייצוגית להתקבל ברובה, באשר לשתי העילות שנכללו בה, הכול כפי שיבואר להלן.

34. כפי שנפסק לא פעם, הליך התובענה הייצוגית נועד לאפשר לאחד את האינטרסים של כלל הנפגעים, ולקדם בכך יוזמה לנקיטת הליך המשרת את עניינם של רבים (למשל: עע"מ 2395/07 אכדיה סופטוור סיסטמס בע"מ נ' מדינת ישראל – מנהל המכס ומס בולים, פסקה 14 לפסק דינה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה (פורסם במאגרים, 27.12.2010); ע' טאוסיג *"הערעור בתובענת ייצוגיות"* הערעור האזרחי, 631, 633 (מהדורה שלישית, בן נון וחבקין עורכים, 2012) (להלן: "הערעור בתובענות ייצוגיות").

35. בין מטרותיו של הליך התובענה הייצוגית הן אכיפת הדין, הרתעה יעילה ומימוש זכות הגישה לערכאות, כמו גם מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין (סעיף 1 לחוק תובענות ייצוגיות).

36. הליך התובענה הייצוגית מנוהל בשני שלבים: הראשון – המקדמי, שלב בקשת האישור, בגדרו על בית המשפט לבחון האם מי שמבקש לאשר את תביעתו כתובענה ייצוגית עומד בתנאי הסף שקובע חוק תובענות ייצוגיות; השני – שלב בירור התביעה לגופה (למשל: רע"א 2128/09 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' עמוסי (פורסם במאגרים, 5.7.2012) (להלן: "עניין עמוסי")).

37. התנאים לאישור תובענה כייצוגית, אשר על בית המשפט לבחון בשלב בקשת האישור, מופיעים בסעיפים 3, 4 ו-8 לחוק תובענות ייצוגיות, ועל־מנת לצלוח את שלב בקשת האישור, על המבקש להצביע על התקיימות התנאים כולם (למשל: ע"א 5378/11 פרנק נ' אולסייל (פורסם במאגרים, 22.9.2014); ע"א 7672/22 קשתן נ' כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, פסקה 27-29 לפסק דינו של כב' השופט ע' גרוסקופף (פורסם במאגרים, 15.2.2026)).

38. בעניין עמוסי, ריכז בית המשפט העליון את התנאים המקדמיים לאישור תובענה כייצוגית כדלהלן:

> **"א. עילת התביעה נמנית על העילות המוזכרות בחוק כעילות שניתן להגיש בגינן תובענה ייצוגית (סעיף 3 לחוק תובענות ייצוגיות). ב. התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה (סעיף 8(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות). ג. יש אפשרות סבירה שהשאלות הנדונות יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה (שם). ד. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין (סעיף 8(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות). ה.**

קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב (סעיף 8(א)(3) - 8(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות). תנאי נוסף לאישור התובענה כייצוגית, שנדרש קודם לחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, הוא קיומה של עילת תביעה אישית לתובע המייצג (ע"א 2967/95 מגן וקשת בע"מ נ' טמפו תעשיות בירה בע"מ, פ"ד נא(2) 312, 327-330 (1997) (להלן: פרשת מגן וקשת); אלון קלמנט "קווים מנחים לפרשנות חוק התובענות הייצוגיות, התשס"ו-2006" הפרקליט מט 131, 136 (2007) (להלן: קלמנט "קווים מנחים") (שם, פסקה 9))".

39. במקרה שלפניי אין חולק כי בקשת האישור דנן נכנסת לגדרי סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות, המפנה לתוספת השנייה לחוק, שכן לפנינו "**תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לא**" (פרט 1 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות).

40. המחלוקת בין הצדדים מתמקדת במספר רכיבים נוספים הנדרשים לשם אישור תובענה כייצוגית – הראשון, האם התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה; השני, האם למבקשים עילת תביעה אישית; והשלישי, האם מתקיימים תנאיו הנוספים של סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות.

<u>קיומן של שאלות משותפות לגביהן קיימת אפשרות סבירה כי יוכרעו לטובת הקבוצה</u>

41. טרם אבחן אם קיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות תוכרענה לטובת הקבוצה, אציין כי בהתאם לפסיקה הנטל המוטל על המבקשים בשלב הדיוני הנוכחי הינו נמוך מנטל ההוכחה לפי מאזן הסתברויות הנדרש במשפט האזרחי. עם זאת, נקבע כי אין לקבוע מידת הוכחה קלה מדי, שכן יש להגן באופן מידתי גם על זכויות הנתבעים החשופים לסיכון כלכלי גבוה.

לפיכך, נפסק כי בשלב בקשת האישור יש לבחון האם קיימת תשתית ראייתית מספקת שמקימה סיכוי סביר להכרעה לטובת המבקש, שניתן לומר כי היא מגלה עילת תביעה טובה (ראו למשל: עניין עמוסי, פסקאות 12 ו-15; רע"א 729/04 מדינת ישראל נ' קו מחשבה בע"מ, פסקה 10 (פורסם במאגרים, 26.4.2010); רע"א 3489/09 מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' חברת צפוי מתכות עמק זבולון בע"מ (פורסם במאגרים, 11.4.2013); הערעור בתובענות ייצוגיות, עמוד 653).

42. בענייננו יש צורך לבחון האם המבקשים ביססו קיומו של סיכוי סביר שייקבע כי המשיבות הפרו את החובה להציג מחירים על-גבי מוצריהן, בכך שהציעו, לפי הנטען,

את מוצריהן למכירה ללא הצגת מחירים הכולל על גביהם או על גבי אריזתם. כמו כן, יש לבחון אם יש סיכוי סביר שייקבע כי המשיבות חייבו את לקוחותיהן שרכשו מוצרים לפי משקל אף בגין משקל האריזה כחלק מן החיוב הכולל בגין המוצר.

<u>החובה להצגת מחיר על הטובין</u>

43. חובת הצגת המחיר על טובין לצרכן עולה מסעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן, אשר זו לשונו:

> **"17ב. (א) עוסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירם הכולל.**
>
> **(ב) הצגת המחיר כאמור בסעיף קטן (א) תהיה –**
>
> **(1) של המחיר הכולל בלבד, ורק במטבע ישראלי;**
>
> **(2) במקום הנראה לעין, בספרות ברורות וקריאות.**
>
> **(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו- (ב) יחולו גם על טובין המוצגים על ידי עוסק לראווה בכל דרך שהיא, באופן הנותן יסוד להניח שהטובין, או טובין הדומים להם, מוצעים על ידיו לצרכן למכירה.**
>
> **(ד) המחיר המחייב של טובין יהיה המחיר שהוצג עליהם בהתאם להוראות סעיף זה, אף אם מחירם בקופה גבוה מהמחיר האמור.**
>
> **(ה) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי טובין שלגביהם תהיה חובה להציג, נוסף על המחיר הכולל או במקומו, את המחיר ליחידת מידה, משקל או נפח, הכל כפי שיקבע.**

44. המונח "המחיר הכולל" מוגדר בסעיף 17א לחוק הגנת הצרכן, ומשמעותו "**מחיר הכולל את סך כל התשלומים בעבור נכס או שירות ואת סך כל המסים החלים עליהם או על מכירתם והנגבים על ידי עוסק**".

45. על תכליות החובה לסימון המחיר על גבי המוצר עמד בית המשפט העליון ב־רע"א 4481/20 קירשנר נ' לוינשטיין, פסקה 4 (פורסם במאגרים, 6.6.2023) בזו הלשון:

> "**הוראות אלה שעניינן בחובת הצגת מחיר הן חלק מחובת גילוי רחבה המוטלת על עוסקים מכח דיני הגנת הצרכן; והן נועדו להגן על האינטרסים הלגיטימיים של הצרכן הקטן ולהביא לידיעתו מידע ברור, אמיתי ומחייב לגבי מחיר השירות או הנכס המוצע [...]**".

בדומה נקבע בע"א 6930/19 הר פז נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ, פסקה 43 (פורסם במאגרים ביום 6.2.2023) כך:

> **"חובת סימון מחירים על מוצרים נועדה אפוא לאפשר לצרכן לדעת מה המחיר שבו נמכר המוצר בדרך כלל, בלי שיהיה עליו לערוך בירורים עם נציגי בית העסק. זאת, בין היתר, על מנת שהצרכן יוכל להשוות מחירים ולקבל החלטה מושכלת – באופן עצמאי – באיזה בית עסק, אם בכלל, לרכוש את המוצר".**

46. עוד על תכליות חובת סימון המחיר כמו גם על החריגים הקבועים בתקנות, עמדה הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן במסגרת עמדה משלימה שהגישה ביום 29.11.2023 במסגרת ת"צ (מחוזי ת"א) 48087-05-22 פרונסקי נ' ליבנה צפוני כדלקמן:

> **"מעבר לאמור לעיל, הרשות תשוב ותדגיש את החשיבות של הצגת המחיר על גבי הטובין. חשיבות זו נובעת הן מהצורך לייצר ודאות בקרב הצרכנים ביחס לעלות המוצר בעת קנייתו, והן על מנת שלצרכן תהא היכולת לקחת עימו את המוצר ולהשוות את מחירו במהלך חווית הקניה ולאחריה ביחס למוצרים שונים. ההקלה הניתנת מכוח התקנות כאמור, ניתנת ביחס למוצרים לגביהם קיים קושי לסמן את המחיר [...]".**

47. אם כן, אי־הצגת מחיר על גבי מוצרי המזון משפיעה על יכולתם של הצרכנים להשוות מחירים ולקבל החלטה צרכנית מושכלת.

48. במקרה שלפנינו הצדדים אינם חלוקים על כך שקיימת חובה בדין לסמן את מחיר המוצרים. המחלוקת נסובה סביב אופן סימון המחירים, והשאלה האם המשיבות עמדו בחובת הסימון הקבועה בדין.

49. אציין תחילה כי נוכח הנטל הקל יחסית המוטל על המבקשים בשלב אישור התובענה כייצוגית, כמפורט לעיל, מצאתי כי הם עמדו בנטל המוטל עליהם להוכיח כי המשיבות אינן מסמנות את המחיר על גבי המוצרים כדרישת הדין. כך, נוכח התמונות שצורפו לבקשת האישור מהן ניתן לראות לכאורה כי לא הוצגו מחירים על גבי גבינות קשות ועל גבי סלטים, גבינות וחמוצים הנמכרים במשקל.

50. גם אם מוטב היה כי המבקשים היו מצלמים גם סרטונים (אליהו העיד כי לא עשה כן כי לא התבקש על־ידי באי־כוחו – עמוד 13, שורות 2-5 לפרוטוקול), מצאתי כי די בבדיקות שעשו המבקשים בסניפים השונים במשך תקופה של מספר חודשים, בצירוף התמונות שהציגו ועדותם בבית המשפט (למשל עדות שמיר, עמוד 2, שורות 4-5 ובעמוד 3, שורות 14-15 לפרוטוקול), כדי לעמוד בנטל המוטל עליהם כי המשיבות

הפרו את הדין. כך במשנה תוקף כאשר תצהיר ארד – העד היחיד מטעם המשיבות – אינו עוסק כלל בנושא זה אלא מתמקד בעניין שקילת המוצרים מבלי להפחית את משקל האריזה בלבד.

עוד אציין לעניין זה כי בתצהיר שהוגש מטעם המשיבות אין כל התייחסות לשאלה מתי והיכן צולמו התמונות הספורות שצורפו לתשובה, מהן עולה כביכול כי הוצבו מחירונים בצד מקרר הגבינות ועל גבי ויטרינת בר הסלטים והחמוצים באחד הסניפים שלא צוין שמו. ארד העיד בעניין זה באופן הבא:

> **"מר ארד: בתצהיר שלך סעיף 4 אני מראה לך את אותו מקרר שיש עליו מחירונים.**
>
> **העד, מר שמיר: אוקיי, עכשיו איפה אתה מראה ואתה אומר אתה מסתיר.**
>
> **מר ארד: כאן יש שניים משהו.**
>
> **העד, מר שמיר: מקרר של איזה סניף? באיזה תאריך צולם?**
>
> **מר ארד: <u>תקשיב אחרי שאתה הגשת תביעה אנחנו צילמנו את זה</u>.**"

[עמוד 2, שורות 29-33 לפרוטוקול]

כלומר, אף התמונות המועטות שהציגו המשיבות לעניין זה כלל אינן רלוונטיות, משום שצולמו לאחר הגשת בקשת האישור ואין בהן כדי להצביע על כך שהוצבו מחירונים לכתחילה כטענת המשיבות.

עוד אציין, כי לא הובאה עדות של גורם מטעם המשיבות שנמצא בסניפים השונים ויכול להעיד מידיעה אישית מתי נתלו המחירונים, היכן נתלו ובאילו סניפים. מחדל דיוני זה נזקף לחובת המשיבות.

51. במאמר מוסגר אציין, כי לא נתתי אמון בטענת ארד בעדותו כי אינו יודע מה תפקידו של תצהיר ושמבחינתו "הכל מקשה אחת" (בעמוד 23, החל משורה 35 לפרוטוקול). כך, כאשר ארד הבהיר כי הוא מעורב "**בקרוב ל-50 תביעות ייצוגיות, פרו בונו לחלוטין**" במסגרתן הוא מסייע לחברות שנתבעו, לרבות תובענה ייצוגית קודמת שהוגשה נגד המשיבה 1. הוא אף ציין כי הוא יכול להציג את רשימת התיקים הללו ואת פסקי הדין שניתנו בהם (עמוד 6, משורה 31 לפרוטוקול קדם המשפט מיום 13.4.2026). ארד אמר דברים דומים גם בעדותו (למשל בעמוד 25, שורות 32-33 לפרוטוקול).

ארד ייצג את המשיבות בהליכים ייצוגיים קודמים, והוא ניהל לבדו את ההליך מטעם המשיבות. בנסיבות אלה, גם אילו סברתי כי ארד לא ידע מה תפקידו של תצהיר, לא היה בכך כדי לפטור את המשיבות מלתמוך בתצהיר את טענותיהן כנדרש.

עוד מצאתי לציין כי בניגוד לטענת המשיבות בתשובתן לבקשת האישור כי ב-24 שנות קיומה של "רשת בית הגבינות" לא הוגשה נגדה בקשה לאישור תובענה ייצוגית, מצאתי כי אכן הוגשה נגדם בקשת אישור קודמת בעילה של אי־הצגת מחירים על גבי מוצריה (ת"צ (כפ"ס) 25378-08-22 הנ"ל), אשר הגיעה לסיומה באישור בקשת הסתלקות. עדות של ארד כי לא כך הם פני הדברים (עמוד 25, שורה 38 – עמוד 26, שורה 1 לפרוטוקול) מעוררת קושי.

52. אף לא מצאתי כי יש בשלוש החשבוניות שצורפו לתשובת המשיבות, אשר נטען כי הן ניתנו בקשר עם רכישת מחירונים לתלייה בסניפים, יש כדי לסייע לעמדת המשיבות. ראשית, משום שלא לגמרי ברור אם אכן מדובר ברכישת מחירונים שהמשיבות טוענות כי נתלו בסניפים ואין כל עדות על כך מטעם המשיבות; שנית, משום שבחשבונית משנת 2023 אין כלל התייחסות למחירונים; שלישית – וזה העיקר – משום שאין כל ראיה לכך (אף לא טענה בתצהיר) כי מחירונים אכן היו תלויים בסניפים או בחלק מהם במועדים הרלוונטיים להליך זה או בכלל.

53. עם זאת, לאחר שעיינתי בתמונות שהציגו המבקשים, מצאתי כי יש לקבוע כי המבקשים עמדו בנטל המוטל עליהם לגבי מוצרים הנמכרים לצרכן במשקל, אשר רק לגביהם הוצגו תמונות מן הסניפים השונים. לא הובאה כל תמונה, ולמעשה אף לא טענה קונקרטית בתצהירי המבקשים, באשר למוצרים אחרים, כאשר המשיבות הציגו מספר תמונות של מוצרים אחרים המלמדות לכאורה על כך שכן מופיע מחיר על גבי אריזתם. יתכן שהמבקשים לא הגישו תמונות של מוצרים נוספים, הואיל ובקשת האישור עוסקת גם (ואולי בעיקר) בסוגיה הנוספת, אשר נוגעת למוצרים שקילים בלבד, אך מכל מקום כך הם פני הדברים.

54. סוגיה נוספת שהייתה במחלוקת בין הצדדים היא באם די בתליית מחירונים כפי שנטען כי המשיבות תלו כדי לעמוד בדרישות החוק. מצאתי מקום לדון במחלוקת האמורה, הגם שמצאתי, כאמור, כי המבקשים עמדו בנטל המוטל עליהם בשלב זה להוכיח כי לא הוצבו מחירונים בסניפי המשיבות במועדים בהם ביקרו בסניפים.

גם אם אניח לטובת המשיבות כי בכל הסניפים שהמשיבות מפעילות הופיעו "מחירונים" בצד מקרר הגבינות או על־גבי ויטרינות הבר למכירת סלטים, גבינות וחמוצים (וכאמור לא כך הם פני הדברים), הרי שגם אז ספק אם די בכך כדי לעמוד בדרישות הדין.

55. בתקנות פרסום מחירים התייחס מחוקק המשנה למצבים בהם סימון המחיר על גבי המוצר אינו מעשי, ועל כן התקין חריגים לכלל זה ולצידם הוראות לאופן ההצגה באשר לסוגי המוצרים לגביהם ניתן להציג מחיר שלא על גבי המצרך עצמו או על גבי אריזתו, ובלבד שהצגת המחיר כאמור נראית לעין, ברורה וקריאה בדרך המאפשרת לכל אדם לדעת את מחיר המצרך.

56. זו לשונה של תקנה 1(א) לתקנות פרסום מחירים:

> **"סוגי המצרכים המנויים בטור א' לתוספת יכול שמחירם יוצג באופן המצויין לצדם בטור ב', ולא על גבי המצרך עצמו או על גבי אריזתו, ובלבד שהצגת המחיר כאמור נראית לעין, ברורה וקריאה בדרך המאפשרת לכל אדם לדעת את מחיר המצרך".**

57. מבין הפרטים המוצגים בתוספת לתקנות פרסום מחירים, פרט 4 הרלוונטי לענייננו קובע לגבי "**מצרכי מזון שלבקשת הצרכן ניתן לגביהם שירות של חיתוך או פריסה, או הנמכרים לפי יחידת מידה (כגון: גבינות, חמוצים, סלטים, נקניק, ממתקים, חלבה, עוגיות, עוגה, דברי מאפה וכיו"ב)**", כי ניתן לגביהם להסתפק בזאת:

> **"הצבת שלט צמוד למצרך עצמו או הצמדת תוית למדף שמתחת למצרך שעליו יוצג המחיר; המחיר יהיה ל-1 ק"ג, ל-1 ליטר או ל-1/10 של אותה יחידת מידה, הכל לפי הענין".**

58. הכלל המחייב סימון מחיר על גבי טובין חל כאמור על כל מוצר, ככל שאינו נכלל באחד החריגים המפורטים בתוספת. במקרה שלפניי החריג המנוי בפרט 4 לתוספת לתקנות פרסום מחירים יכול לחול הן לגבי בר הסלטים, החמוצים והגבינות והן לגבי מקרר הגבינות, אשר ניתן לראות בו גבינות קשות שונות מבלי שצוין עליהן מחירן.

דהיינו, לגבי מוצרים אלה ניתן לכאורה לטעון כי סימון המחיר על גבי המוצר עצמו אינו מעשי לאור אופיו וטיבו של המוצר (טענה שכאמור כלל לא נטענה בענייננו).

גם אילו היו המשיבות מסתמכות על החריג האמור, אינני סבור כי לכל הפחות המחירון שהוצג לכאורה על־גבי מקרר הגבינות (אשר המבקשים הכחישו כי נתלה במועדים בהם ביקרו בסניפי המשיבה) עומד בדרישת החריג המאפשר "**הצבת שלט צמוד למצרך עצמו או הצמדת תווית למדף שמתחת למצרך שעליו יוצג המחיר**". נראה לכאורה כי הן נוכח מיקומו הנטען של המחירון והן נוכח ריבוי המוצרים במקרר הגבינות, לא די בכך כדי לקבוע כי "**הצגת המחיר כאמור נראית לעין, ברורה וקריאה בדרך המאפשרת לכל אדם לדעת את מחיר המצרך**", כנדרש בתקנות סימון מחירים.

מכל מקום, הדברים הובאו כאמור בבחינת למעלה מן הצורך, משום שהמשיבות לא טענו בעניין שלפניי כי מתקיים חריג לכלל וממילא לא עמדו בנטל המוטל עליהן להוכחת קיומו של החריג (ראו והשוו: ע"א 2919/07 מדינת ישראל - הוועדה לאנרגיה אטומית נ' גיא-ליפל, פ"ד סד(2) 82, 117 (2010)).

59. נוכח האמור עד כאן, יש לקבוע כי ההיקף הנרחב לכאורה של אי־הצגת המחירים, למצער על גבי חלק ממוצרי המשיבים, עלול להטעות ולגרום כתוצאה מכך נזק לצרכנים כפי הנטען, ומכאן שיש לאשר את ניהול התובענה כייצוגית בעילה זו.

<u>חיוב בגין משקל האריזה</u>

60. בנוסף להוראות סעיפים 17א ו-17ב לחוק הגנת הצרכן שהובאו לעיל, ואשר מחייבות את העוסק להציג לצרכן את מחירו הכולל של המוצר שרכש הלה – לעניין חיוב בגין משקל אריזת המוצר יש להפנות להנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן מיום 25.12.2012 (להלן: "הנחיית הממונה"), שם נקבע כדלהלן:

> **"מקום בו המוצר האמור לעיל נארז באריזה בבית העסק לפני מסירתו לצרכן, תחול ההנחיה הבאה –**
>
> **1. בכל מקרה על העוסק להניח את האריזה על גבי המשקל, לאפס את המשקל ורק אז להניח את המוצר בכמות שביקש הצרכן. איפוס המשקל מחויב בין אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה ובין אם לאו.**
>
> **2. אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה עליו להציג לצרכן את מחירה.**
>
> **3. הצגת המחיר תהיה על האריזה ואם האריזה מוצגת מאחורי דלפק רחוק מעין הצרכן, על העוסק להעמיד שלט בסמוך למקום מסירת המוצר ללקוח, המגלה לצרכן מהו מחיר האריזה.**
>
> **4. מחיר האריזה יהיה מחיר רגיל כגון, 20 אג' ולא אחוז מסוים ממשקל המוצר.**
>
> **5. המחיר הסופי המודבק על המוצר יהיה מחיר הכולל את מחיר האריזה, תוך פירוט מה מתוך המחיר הכולל הוא מחיר המוצר ומהו מחיר האריזה.**
>
> **הפרת ההנחיה כאמור לעיל, מהווה עבירה של אי-הצגת מחיר של האריזה בניגוד לסעיף 17ב וכן עבירה של הטעיה בניגוד לאמור בסעיף 2 לחוק".**

61. אין חולק כי הכללת משקל האריזה במשקל הכולל החייב בתשלום נוגדת את הנחיית הממונה. ראו לעניין זה למשל: ת"צ (מחוזי ב"ש) 44841-08-16 צור נ' א.מ. יוסף תבל מרכז אירועים בע"מ (פורסם במאגרים, 12.5.2020). אף אין טענה כי המשיבות גבו תשלום בגין האריזה בנפרד או כי הציגו ללקוחותיהן את מחירה. המחלוקת היא האם המשיבות מפחיתות את משקל האריזה טרם הן מחייבות את לקוחותיהן בגין המוצר.

62. כאמור, טענת המבקשים לעניין הכללת משקל האריזה במשקל המוצר מסתמכת הן על דו"ח מעבדה שבדק את משקלם של מוצרים שנרכשו מסניף רעננה ומסניף ניסים אלוני בתל אביב – יפו, והן על שקילות מוצרים שביצעו המבקשים עצמם בקשר עם מוצרים שרכשו בסניף רמת השרון, בסניף ניסים אלוני בתל אביב – יפו ובסניף כפר סבא.

63. עיינתי בדו"ח מעבדת "לרית" (נספח 4 לבקשת האישור), המתייחס למוצרים שנרכשו על-ידי המבקשים מן המשיבות ונארזו באריזות פלסטיק. אציין תחילה כי הואיל ונציג המשיבות הודיע כי הן אינן מתנגדות לשקילות שביצעה המעבדה אלא רק לטענה כי המוצרים שנשקלו במעבדה הם אכן מוצרי המשיבות, לא הוזמן הבודק מטעם לרית, מר אראל קליין, לעדות.

לא מצאתי לקבל את טענת המשיבות שהועלתה בעלמא כי המוצרים שנשקלו במעבדה אינם מוצרי המשיבות או כי מי מהמבקשים שיבש את השקילות שבוצעו. די אם אציין לעניין זה כי לצד חלק מן המוצרים שנשקלו, הציג הבודק אף את החשבוניות בגינן, כאשר ארד הודיע בדיון כי הוא אינו חולק על אמיתות החשבוניות עצמן (עמוד 21, שורות 37-38 לפרוטוקול). משהמשיבות אינן חולקות על אותנטיות ביצוע השקילות במעבדה או על החשבוניות שהוצגו, אין סיבה שלא לקבל את האמור בדו"ח המעבדה על תוצאותיו.

כך הם פני הדברים אף לגבי טענת ארד כי איש מהמבקשים לא ביצע רכישה בסניף רעננה – רכישה אליה מתייחס דו"ח המעבדה שהוגש. כך, הן משום שטענה זו כלל לא הובאה במסגרת תשובת המשיבות לבקשת האישור, הן משום שמצאתי כי ניתן להסתפק לשם כך בעדות אליהו לפיה הוא זה שביצע את הרכישה בסניף רעננה (עמוד 11, שורות 18-31 לפרוטוקול) והן משום שממילא דו"ח המעבדה מתייחס אף לרכישות שבוצעו בסניף בתל אביב– יפו.

64. לאחר ששקלתי את הדברים, אף לא מצאתי לקבל את טענת המשיבות כי בסניפי המשיבות מבוצעת בדרך קבע הפחתה של משקל האריזה, וזאת מן הסיבות הבאות:

א. מעיון בחשבוניות שהוצגו עולה כי אין בהן כל רישום המצביע על הפחתת משקל. המשיבות עצמן לא הציגו ולו חשבונית אחת או ראיה אחרת, שיש בה כדי להעיד כי בוצעה הפחתה של משקל האריזה של מוצרי מזון הנמכרים בסניפי המשיבות, הגם שנציגן ארד שהעיד תחילה כי כאשר קופאי מקיש על כפתור "טרה" כדי לקזז האריזה יש לדבר תיעוד (עמוד 20, משורה 33 לפרוטוקול), וחזר בו בהמשך עדותו והעיד שלא כך הם פני הדברים (עמוד 21, משורה 13 לפרוטוקול).

ודוקו: המשיבות לא הציגו ולו בדל ראיה לכך שאי פעם בוצעה הפחתה של משקל האריזה, כאשר למעשה, הראיה היחידה שהוצגה בעניין זה מטעמן היא תמונה של קופה ולצידה אריזות פלסטיק (נספח ז' לתשובה לבקשת האישור), אך לא ניתן להבין מתמונה זו כשלעצמה מאומה. מנגד, המבקשים הציגו ראיות מהן עולה לכאורה כי לא הופחת משקל האריזה – הן השקילות שבוצעו במעבדה והן השקילות שביצעו המבקשים בעצמם.

ב. ניתן היה אולי לקבל את טענת המשיבות כי הקופאים מפחיתים את משקל האריזה באופן ידני, על אף הראיות שהובאו מטעם המבקשים, אילו היה בידיהן נוהל כתוב בנושא הפחתת משקל האריזה. ארד העיד בעניין זה לשאלת בית המשפט כדלקמן:

> **"ש. שואל אותך אולי לא אבל אני שואל אותך האם יש לכם נוהל כתוב בעניין של השקילה?**
>
> **ת. יש הנחיה.**
>
> **ש. איפה היא כתובה?**
>
> **ת. לא כתובה [...]."**

[עמוד 17, שורות 35-39 לפרוטוקול]

בנוסף, אף לעניין זה מצאתי קושי בכך שהעדות היחידה שהובאה מטעם המשיבות הייתה עדותו של ארד. כאמור, ארד הגדיר את תפקידו במשיבות כמנהל פיתוח עסקי, ולא הועלתה טענה כי ארד נמצא בכל סניפים המשיבות באופן שוטף, באופן שמאפשר לו להעיד כיצד פעלו הקופאים בסניפים השונים. ניתן היה, למשל, להביא לעדות את אחד ממנהלי סניפי המשיבות שיעיד כיצד הדברים מתנהלים בפועל בסניף עליו הוא אמון. ראו והשוו: ת"צ (מחוזי ב"ש) 73057-07-23 קרוננברג נ' אולמי הברון וגני הברון בע"מ, פסקה 8 (פורסם במאגרים, 28.10.2025).

ג. המשיבות טענו כי הן פעלו להטמעת עדכון מערכת הקופות באופן שיאפשר קיזוז אוטומטי של משקל האריזה באמצעות חברת "אביב", וזאת כדי למנוע תקלות נקודתיות, אך לא צורפה כל ראיה להתקשרות ולא הובא לעדות איש מטעם חברה זו. לעניין הימנעות מהבאת ראיה והשלכותיה, ראו למשל: ע"א 548/78 פלונית נ' פלוני, פ"ד לה(1) 736, 760 (1980); ע"א 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ' טלקאר חברה בע"מ, פ"ד מד(4) 595, 602-603(1990); י' קדמי על הראיות 1391 (חלק שלישי, 2003).

לא מצאתי כי די בעמוד בודד שהוצג מתוך תכתובת ווטסאפ מיום 7.7.2025 (נספח ה' לתשובת המשיבות), אשר ממנה ניתן להבין לכאורה כי גורם מטעם המשיבות מלין בפני גורם כלשהו בחברת אביב על "**בעיה עם הפחתת האריזה**". ראשית מדובר בתכתובת חלקית מני רבות (כפי שהעיד ארד – עמוד 19, שורות 36-39). שנית, גם אם ביולי 2025 המשיבות היו במהלך תהליך ההטמעה, אין בכך כדי להוכיח כי במועד זה אכן בוצעה הפחתה אוטומטית של משקל האריזות (הרי נכתב כי ישנה בעיה), ובוודאי שאין הדבר מלמד על ביצוע הטמעה בחמשת הסניפים שמפעילות המשיבות. שלישית, המשיבות עצמן הודו בתשובתן לבקשת האישור כי לגבי הסניף בכפר סבא לא בוצעה הטמעה במועד הגשת בקשת האישור.

אף אין להסתמך על צילום מסך ולצידו צילום חשבוניות שהובאו לראשונה בסיכומי המשיבות, מבלי שהוגשה בקשה להתיר לצרפן (ראו למשל: ע"א 5080/90 קפלן נ' מנהל מס שבח מקרקעין, נצרת, פ"ד מו(4) 561, 571 (1992)). אם לא די בכך שהצילומים המדוברים הוצגו לראשונה בסיכומי המשיבות, מה שמנע מהמבקשים לבחון אותם ובמידת הצורך לנסות להפריכם, לא ניתן להבין מהצילומים באיזה סניף של המשיבות הוטמע העדכון בקופות והאם קיימת הטמעה בסניפי המשיבות כולם.

עוד אציין, גם כאן למעלה מן הצורך, כי מצילום החשבוניות נראה לכאורה כי הן מיום 14.4.2026 וממילא אין בהן כדי להשליך על המצב טרם מועד זה. על כן, ברי כי גם אם אקבל את טענת המשיבות כי התקשרו עם חברת "אביב" לשם ביצוע השינוי בדבר הפחתה אוטומטית של משקל המוצר לפני הפנייה המוקדמת (והדבר לא הוכח), אין בכך כדי לאיין נזק פוטנציאלי שנגרם לחברי הקבוצה טרם מועד זה.

65. המבקשים בסיכומיהם ייחסו למשיבות טענה כי לא קוזז משקל האריזה עת רכשו המבקשים עצמם את המוצרים בסניפי המשיבות. לא מצאתי טענה מסוג זה בתשובת המשיבות לבקשת האישור אלא טענות אחרות כדוגמת טענת זיוף השקילה על-ידי

המבקשים – טענה שהועלתה בעלמא ולא מצאתי לקבלה. מכל מקום, ולמען הזהירות, אציין כי גם לו הייתה מועלית טענה של "תקלה נקודתית" בהפחתת משקל האריזה במועד בו בוצעו רכישות המוצרים על־ידי המבקשים, הרי שהנטל להוכיח טענה מעין זו מוטל על כתפי המשיבות (ראו למשל: ע"א 7187/12 צמח נ' אל על נתיבי אויר לישראל, פסקה פג' (פורסם במאגרים, 17.8.2024); רע"א 51875-09-24 רשת חנויות רמי לוי שיווק השיקמה 2006 בע"מ נ' עמירם, פסקאות 28-29 (פורסם במאגרים, 5.2.2026)) והן לא עמדו בו.

66. נוכח האמור לעיל, יש לקבוע כי תוצאות הבדיקות שנעשו במעבדה לא נסתרו ויש בהן כדי להעיד כאמור על כך שלא בוצעה הפחתה של משקל האריזה בסניפי המשיבות. משכך יש לאשר את התובענה כייצוגית אף בעילה זו.

67. הואיל והגעתי למסקנה כי מתקיימת עילת תביעה לפי חוק הגנת הצרכן, אין צורך לדון בעת הזאת בשאלת התקיימותן של העילות הנוספות שהובאו בבקשת האישור (עניין עמוסי, פסקה 17).

68. נוכח האמור לעיל עד כאן, מצאתי לקבוע כי קיימת קבוצה שנפגעה לכאורה מהתנהלות המשיבות וכי יש אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות לחברי הקבוצה הנטענת תוכרענה לטובת הקבוצה (סעיף 8(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות).

<u>קיומה של עילת תביעה אישית</u>

69. בהתאם להוראת סעיף 4(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, רשאי להגיש תובענה ייצוגית: "**אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם - בשם אותה קבוצה**" – קרי מי שיש לו עילת תביעה אישית.

70. במקרה שלפניי סברתי כי המבקשים עמדו בנטל להוכיח קיומה של עילת תביעה אישית, וזאת נוכח רכישות שביצעו בסניפי המשיבות ונוכח הקבלות שצורפו לבקשת האישור מאותן רכישות. בנוסף, כפי שפורט לעיל, המבקשים ביצעו שקילות של המוצרים שרכשו שיש בהן כדי להעיד על כך שלא הופחת משקל אריזות הפלסטיק עת חויבו עבור המוצרים השונים שרכשו. גם אם יש קושי מסוים בהסתמכות על שקילה ביתית, הרי שממצאי מעבדת "לרית" דומים לממצאי המבקשים – ודי בכך כדי לקבוע בעת הזאת כי קיימת עילת תביעה אישית למבקשים.

71. הדברים נכונים אף לגבי אי־סימון המחירים על מוצרי המשיבות, כמפורט לעיל. המשיבות טענו אמנם כי הצילומים בסניפים בוצעו מזוויות מסוימות, על־מנת שלא ניתן יהיה לראות בתמונות את המחירונים התלויים, אולם לפחות לגבי חלק מן

התמונות לא מצאתי בטענה זאת ממש. מכל מקום, נוכח העובדה שהעד היחיד מטעם המשיבות הינו מר ארד, וכאשר אין טענה כי הוא עצמו תלה מחירונים בסניפים השונים, לא מצאתי כי די בטענות שהועלו בעלמא כדי להסיק כי התמונות שצולמו נועדו להטעות את בית המשפט.

<u>קיומו של נזק למבקשים ולקבוצה</u>

72. בכך שקיימת לכאורה הפרה של הדין כלפי המבקשים וחברי הקבוצה הנטענת לא סגי. סעיף 4(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי על מי שמבקש להיות תובע ייצוגי להראות כי לכאורה נגרם לו נזק כתוצאה מהפרת הדין.

73. בבקשת האישור טענו המבקשים כי נגרם להם נזק ממוני בדמות התשלום העודף ששילמו עבור אריזות המוצרים. עוד נטען כי נגרם נזק ממוני בשל הפגיעה ביכולתם לערוך השוואת מחירים, הואיל ולא הוצגו מחירים על גבי המוצרים כנדרש, וכן נזק בלתי ממוני עקב עגמת הנפש ותחושת התסכול שנגרמה להם, כאשר גילו שהם נדרשים לשלם סכומים גבוהים עבור המוצרים שרכשו, הן בשל העדר סימון מחיריהם והן בשל התשלום העודף ששילמו בעבור אריזתם.

74. בהתאם להלכה הפסוקה, אין צורך לכמת את הנזק שנגרם לכאורה לחברי הקבוצה בשלב בקשת האישור (למשל: רע"א 6897/14 רדיו קול ברמה בע"מ נ' קולך - פורום נשים דתיות, פסקה 60 לפסק-דינו של כב' השופט י' דנציגר (פורסם במאגרים, 9.12.2015) וגם לגבי המבקשים עצמם די להם שיראו כי לכאורה נגרם להם נזק (סעיף 4(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות).

לפיכך, די בשלב זה במסקנה אליה הגעתי כי קיים בסיס מספיק לטענה בדבר קיומו של נזק, הן למבקשים והן לחברי הקבוצה הנטענת, ובהמשך יהיה מקום לבחון את שאלת גובה הנזק ואת השאלה אם אכן נסיבות העניין מצדיקות פיצוי בגין נזק שאינו ממוני.

75. עוד אציין לעניין זה, כי שקלתי אם בנסיבת העניין יש לקבל את בקשת האישור בנוגע לנזק הלא ממוני הנטען. עם זאת, נוכח החלטתו של כב' השופט ע' גרוסקופף שניתנה בימים אלה ולפיה "**התוצאה המתבקשת היא שככלל, אין לסגור את הדלת בפני התובע המייצג מלתבוע נזק ממון בגין הטעיה צרכנית בשלב המקדמי. לפיכך, משנמצא בענייננו כי יש אפשרות ממשית להוכחת הטעיה צרכנית, היה מקום לאפשר לתבוע המייצג להוכיח במסגרת התובענה גופה הן קיומו של נזק לא ממוני והן קיומו של נזק ממוני**" (רע"א 5993/24 מכון התקנים הישראלי נ' חאמי, פסקה 46 (פורסם במאגרים, 28.9.2026), מצאתי כי דין בקשת האישור להתקבל אף בנוגע לסעד הבלתי ממוני והדבר יידון, ככל שיהיה בכך צורך, בשלב הדיוני הבא.

<u>התקיימות יתר התנאים הנדרשים לצורך אישור תובענה כייצוגית</u>

76. כאמור מצאתי כי יש לקבוע (בהתאם לסעיף 8(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות), כי "**התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה**".

השאלות המרכזיות המשותפות לכלל חברי הקבוצה הן האם כטענת המבקשים המשיבות הפרו את החובה לסמן מחיר כולל על גבי הטובין הנמכרים על ידיהן; והאם הן אינן מפחיתות את משקל האריזה ("הטרה") מן המוצרים הנמכרים בסניפיהן לפי משקל, והאם כתוצאה מכך משלמים רוכשי המוצרים עבור משקל הגבוה ממשקל המוצר "נטו"?

77. אף התנאי כי "**תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין**" (סעיף 8(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות) מתקיים במקרה שלפניי. כך, נוכח היקפה הקטן יחסית של כל תביעה פרטנית, מספר הסניפים שמפעילות המשיבות ומספרם הלכאורי של חברי הקבוצה (אשר יתברר בשלב הבא של ההליך), אשר מונע אפשרות מעשית לצירוף כל התובעים להליך.

תוצאה זו מתחייבת לאור הכשלים שמכשיר התובענה הייצוגית נועד לפתור, העיקרי שבהם הוא מצב בו הפרת דין יצרה נזק קטן ליחיד, ולכן הגשת התביעה אינה כדאית עבורו. הליך התובענה הייצוגית נועד למנוע מצב של תת־אכיפה של הדין, הואיל ולנפגע אין תמריץ כלכלי לעמוד על זכותו לאור העלויות הכרוכות בניהול הליך משפטי והנטל הכרוך בו, ובכך למנוע מהמפר מלחמוק מחובותיו החוקיות (מטרה זו מעוגנת בסעיף 1(1) לחוק תובענות ייצוגיות). יתרה מכך, הכרעה מאוחדת בשאלות המשותפות לכלל חברי הקבוצה תחתור להגשים את מטרתו של החוק ככלי לקידום אינטרס אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו (סעיף 1(2) לחוק תובענות ייצוגיות).

78. כעת אתייחס בקצרה לתנאים העוסקים בהולמות הייצוג ובתום ליבם של הגורמים המייצגים (סעיפים 8(א)(3) ו-8(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות).

כידוע, אדם המבקש לחבוש כובע של תובע ייצוגי ולייצג אחרים בהליך המשפטי מבלי שאלה מינו אותו, חייב להוכיח את כשירותו לייצג ולהוביל את הקבוצה ואת היותו ראוי לשמש כשלוחה. דרישה זו נועדה להבטיח כי עניינם של חברי הקבוצה שאינם נוטלים חלק פעיל בניהול ההליך, ולעתים אף אינם מודעים כלל לקיומו, לא ייפגע כתוצאה מייצוג בלתי־הולם. תכלית זו מקבלת משנה תוקף לאור העובדה כי פסק הדין בתובענה הייצוגית מהווה מעשה בית דין לגבי כל הנמנים עם הקבוצה (סעיף 24 לחוק תובענות ייצוגיות). דרישה זו רלוונטית, כמובן, גם לבא־כוח המבקש, שעליו

מוטל החלק הארי בניהול ההליך (ע"א 8037/06 ברזילי נ' פריניר (הדס 1987) בע"מ, פ"ד סז(1) 410 (2014) (להלן: "עניין פריניר")).

79. סעיף 8(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות מבקש לברר אם קיים "**יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת**". המבקשים טענו כי לבאי־כוחם ניסיון בניהול תובענות ייצוגיות, ולכן אין חשש לעניין ייצוג חברי הקבוצה באופן הולם. המבקשים אף טענו כי הם נכונים לנהל את ההליך ככל שבקשת האישור תתקבל. בנסיבות אלה, ושעה שהמשיבות מיקדו את טענותיהם באשר לשאלת תום ליבם של המבקשים, נחה דעתי כי תנאי הסף האמור בסעיף זה מתקיים.

80. סעיף 8(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות מתנה את אישור התובענה כייצוגית בכך שקיים "**יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב**". אינני סבור כי ניתן לקבוע במקרה שלפניי כי קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה לא ינוהל בתום לב.

81. תחילה אציין כי מצאתי כי תכליתה של בקשת האישור היא טובת הקבוצה והציבור ולא מצאתי ממש בטענות המשיבות בסיכומיהן בדבר העדר אמינות של המבקשים, כדי לשנות ממסקנתי זו.

82. המשיבות טענו כי המבקשים הינם "תובעים סדרתיים" ואף צירפו רשימה של בקשות לאישור תובענה ייצוגית שהוגשו על־ידי המבקשים (נספח ג' לתשובה לבקשת האישור). בתי המשפט פסקו לא פעם כי אין בהיותו של מבקש תובע סדרתי כדי להוות כשלעצמו חוסר תום לב (ראו למשל: ת"צ (מחוזי חי') 44664-03-15 זילברג נ' מפעל הפיס (חל"צ), פסקה 91 (פורסם במאגרים, 4.4.2016)) ולא מצאתי כי הדברים שונים במקרה שלפניי. עמדתי על הדברים במקום אחר (ת"צ (שלום ת"א) 6481-03-24 רז המאושר נ' שרייבר שמעון בע"מ, פסקה 109 (פורסם במאגרים, 27.7.2025)) ולא מצאתי מקום להאריך מעבר לכך.

83. אף לא מצאתי ממש בטענה כי רכישת מוצרים בסניף המשיבה 1 המרוחק ממקום מגוריו של אליהו, מצביעה על חוסר תום מצידו. מיותר לציין כי אדם עשוי לרכוש מוצרים במקום מרוחק מביתו, ואף אם הדבר נעשה כדי לבדוק את התנהלות המשיבות – לא מצאתי בכך פגם.

84. דומים הדברים באשר לטענה כי באי־כוח המבקשים או מי מהם שילמו את האגרה בגין בקשת האישור או את התמורה עבור בדיקת המעבדה. גם אילו היה מוכח בפניי כי אגרת בית המשפט שולמה על־ידי באי־כוח המבקשים ולא על־ידי המבקשים עצמם, אינני משוכנע כי יש בכך, בנסיבות העניין, כדי לקבל טענה לחוסר תום לב. בעניין פריניר הודגש כי התובענה הייצוגית מבוססת במידה רבה על תמריצים כלכליים, וכי

המחוקק הכיר בכך שעורך הדין הוא לעיתים היוזם וה'מנוע' של ההליך. באותו עניין אף צוין כי בדברי ההסבר להצעת חוק תובענות ייצוגיות הוצע לאפשר לעורך הדין לשאת בעלויות הכרוכות בהגשת התובענה ובניהולה (שם, בפסקה 88). מכאן עולה כי העובדה שעורך הדין מממן את הוצאות הגשת הבקשה (לכל הפחות בשלב המקדמי של בקשת האישור – וראו לעניין זה בכלל 44 סיפא לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986) אינה מובילה, כשלעצמה, למסקנה כי הוא אינו כשיר לשמש כבא־כוח מייצג.

85. לא מצאתי ממש אף באשר לטענה כי לא נשלחה פנייה מוקדמת אף מטעם שמיר – טענה אשר נדונה בפסיקה לא פעם תחת דרישת תום הלב. אף אילו הייתה חובה בדין הנוכחי לשלוח פנייה מוקדמת במקרה דנן (ולא כך הם פני הדברים – ראו בדנ"מ 5519/15 יונס נ' מי הגליל תאגיד המים והביוב האזורי בע"מ (פורסם במאגרים, 17.12.2019)), הרי שנוכח המענה ששלח ארד לפנייה המוקדמת שנשלחה מטעם אליהו לפיו מדובר לדבריו "בסחיטה באיומים", אכן לא היה טעם לשלוח פנייה מוקדמת נוספת מטעם שמיר.

עוד אציין בהקשר זה כי מוטב היה לו המשיבות היו נמנעות מביטויים לא ראויים כדוגמת "תאבי בצע", "טיפשות", "רק טיפש יאמין לבדיה שכזאת" וכן "סחיטה באיומים" במענה ששלחו לבא־כוח אליהו ובמסמכים שהוגשו מטעמן לבית המשפט.

86. לאור האמור מעלה, נחה דעתי כי התקיימו מלוא התנאים המפורטים בסעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות.

87. לפני סיום, אציין כי התקיימותם של התנאים הקבועים בחוק אינה מחייבת בהכרח את קבלת הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית, הואיל ואף כאשר מלוא התנאים מתקיימים, לבית המשפט נתון שיקול דעת שלא לאשר את הבקשה (ראו למשל: עע"מ 7639/20 עזר נ' עיריית רחובות, פסקה 29 לפסק־דינו של כב' השופט ע' גרוסקופף (פורסם במאגרים, 2.7.2023); רע"א 3688/20 דרך ארץ היוויז (1997) בע"מ נ' כתראן, פסקה 19 (פורסם במאגרים, 17.5.2022); רע"א 3698/11 שלמה תחבורה (2007) בע"מ נ' ש.א.מ.ג.ר. שירותי אכיפה בע"מ, פסקה כ"ו לפסק דינו של כב' המשנה לנשיאה א' רובינשטיין (פורסם במאגרים, 6.9.2017).

עם זאת, בפסיקה הובעה הדעה כי נקודת המוצא היא שבקשה לאישור תובענה ייצוגית העומדת בתנאי החוק תאושר, והשימוש בסמכות להימנע מכך ייעשה במשורה (ראו למשל: ת"צ (מחוזי מר') 49512-01-16 הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' אלאלוף ושות ספנות בע"מ, פסקה 24 (פורסם במאגרים, 22.9.2019).

לאחר ששקלתי את הדברים, מצאתי כי במקרה דנן לא מתקיימות נסיבות המצדיקות להימנע מאישור התובענה כייצוגית עת מתקיימים התנאים להגשתה. אינני סבור כי מדובר במצב בו התביעה מיצתה את עצמה (ראו לעניין זה למשל בהחלטת כב' השופט ע' גרוסקופף ב"רע"א 52009-09-24 כ.נ. מחסני השוק בע"מ נ' רשף, פסקאות 18-20 (פורסם במאגרים, 13.5.2025); ת"צ (מחוזי מר') 18220-12-22 שחר נ' בוקר טוב ישראל, פסקאות 38-40 (פורסם במאגרים, 27.3.2025)), שהרי כאמור המשיבות הפרו לכאורה את הדין במשך תקופה משמעותית ולא פיצו את חברי הקבוצה.

88. לאור המקובץ מעלה, נחה דעתי, בהתאם לרמת ההוכחה הנדרשת בשלב דיוני זה, כי התובענה נשענת על עילה כנה, אשר מצדיקה בירור של התובענה לגופה, וכי יש מקום לאשר את התובענה כנגד המשיבות כתובענה ייצוגית.

סוף דבר

89. לאור המפורט לעיל, בקשת האישור מתקבלת והתובענה הייצוגית מאושרת, בהתאם למפורט להלן:

א. **<u>הגדרת הקבוצה</u>**: "**לקוחות המשיבות, אשר רכשו מהן מוצרי מזון במשקל, מבלי שקוזז משקל האריזה שלהם, במהלך 7 השנים האחרונות ועד למתן פסק דין חלוט בתובענה**" וכן "**לקוחות המשיבות, אשר רכשו מהן מוצרי מזון שקילים שלא הוצג לגביהם המחיר הכולל, וזאת במהלך 7 השנים האחרונות ועד למתן פסק דין חלוט בתובענה**".

ב. **<u>עילות התובענה הייצוגית</u>**: העילות שפורטו בבקשת האישור.

ג. **<u>באי־הכוח המייצגים</u>**: עורכי־הדין עומרי רוזנברג והראל שלומי.

ד. **<u>התובעים המייצגים</u>**: דוד אליהו וירון שמיר.

ה. **<u>השאלות העיקריות המשותפות לחברי הקבוצה</u>**: האם המשיבות הפרו את הוראות הדין, כאשר גבו תשלום עבור אריזות המזון שמכרו, בגין משקל האריזות ועל פי מחירי המוצרים שנארזו בהן; האם המשיבות הפרו את החובה לסמן מחיר על גבי הטובין הנמכרים על ידיה לצרכן במשקל.

ו. **<u>הסעדים הנתבעים</u>**: צו הצהרתי לפיו המשיבות הפרו את הוראות הדין; להורות למשיבות לתקן את התנהלותן; להורות למשיבות לשלם לחברי הקבוצה הייצוגית פיצוי בגין הנזק שנגרם להם; להורות על תשלום גמול ושכר־טרחה לתובעים המייצגים ולבאי־כוחם.

90. **<u>פרסום הודעה</u>**: בהתאם להוראת סעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות, על הצדדים לפרסם הודעה בדבר אישור התובענה כייצוגית. נוסח ההודעה יכלול את הפרטים

הנדרשים על-פי סעיף 14(א) לחוק תובענות ייצוגיות וכן הפרטים הנדרשים לפי סעיף 25(ד) לחוק זה. בהתאם לסעיף 11(א) לחוק תובענות ייצוגיות, ההודעה תכלול אף התייחסות לזכותו של כל חבר קבוצה להודיע לבית המשפט בתוך 45 יום מיום פרסום החלטה זאת על רצונו שלא להיכלל בקבוצה.

נוסח ההודעה יתואם בין באי-כוח הצדדים ויובא לאישור בית המשפט לא יאוחר מיום 28.10.2026. הצדדים יתייחסו עד המועד האמור לשאלת אופן הפרסום, ולאחר מכן יינתנו הוראות בעניין זה. המשיבות תישאנה בעלויות פרסום ההודעה.

העתק מן ההודעה שתאושר יועבר על ידי באי-כוח המבקשים למנהל בתי המשפט וליועצת המשפטית לממשלה, כמתחייב מסעיפים 14(ב) ו-25(א) לחוק תובענות ייצוגיות ומתקנה 16(א) לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010.

91. בהתאם לסמכותי מכוח סעיף 23 לחוק תובענות ייצוגיות ובהינתן היקף הדיון בבקשת האישור עד כה ומכלול נסיבות העניין, המשיבות תישאנה בשכר טרחת באי-כוח המבקשים בגין טיפולם בתובענה עד לשלב זה, בסכום כולל של 14,000 ש"ח. הסכום האמור ישולם תוך 30 יום מהיום.

92. אני מוצא לנכון להמליץ לצדדים כי יבואו בדין ודברים, במטרה להביא לסיום המחלוקת במקרה זה על דרך הפשרה, באופן שייקח בחשבון את מלוא נסיבות העניין. ככל שהצדדים לא יגיעו להסכמות, המשיבות יגישו כתב הגנה עד יום 17.12.2026.

93. קדם משפט בתובענה הייצוגית נקבע ליום 18.2.2027 בשעה 8:30.

המזכירות תואיל לשגר את החלטתי הן לצדדים באמצעות באי-כוחם והן למנהל בתי המשפט לשם רישומה בפנקס.

תז"פ ביום 29.10.2026.

ניתנה היום, ז' חשוון תשפ"ז, 18 אוקטובר 2026, בהעדר הצדדים.

ערן טאוסיג, שופט